

JAARGANG 21

MEI 2024

NR. 5 - 225

R

ECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Zelfdoding

4 DE WERELD EN DE GELOVIGEN

Genesis 19:15-29

5 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

6 VAN EGYPTE NAAR KANAËN

Wij zijn op reis naar de toekomstige heerlijkheid.

7 DE NEERGEDAALDE IS DE OPGEVARENE

Slot - Efeziërs 4:8-10

8 JEZUS BESTRAFTE

Lukas 4:35, 39; Mattheüs 8:26; Markus 8:33

9 WOORDSTUDIE

Wat is een Psalm?

10 HET BOEK PREDIKER

Deel 10 - Een en Al Vluchtigheid

12 GELOOF EN KARAKTER

Over het leven met een etiket

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. Gebruikte foto's en illustraties zijn ofwel uit eigen archief, fotostock, of anders aangegeven.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

ZELFDODING

Ger de Koning

Onlangs schrok ik weer van een geval van zelfdoding. Korte tijd later hoorde ik iets over zelfdoding in een Bijbellezing. Daarna stond er een uitgebreid artikel over in een krant. Zo waren er nog enkele dingen die ik hoorde en las, waardoor het me bleef bezighouden. Met name bleef hangen wat er in die Bijbellezing werd gezegd, dat zelfdoding betekent dat iemand het gebod van God: *'U zult niet doden'* (Ex. 20:13) overtreedt. Dat had ik me eerder nog niet echt gerealiseerd. God geeft leven. Hij alleen heeft daar recht op. Hij alleen heeft het recht iemands leven te beëindigen, of de overheid, die Hij daartoe de bevoegdheid heeft gegeven (Rom. 13:1-7).

Ongeveer twee weken nadat dit tot me was doorgedrongen, was ik bij het dagelijkse Bijbellesen toe aan Exodus 21. Ineens vielen me daarin de volgende verzen op: *'12 Wie iemand [zó] slaat dat hij sterft, moet zeker gedood worden. 13 Maar [voor het geval] dat hij het er niet op toelegde, maar God het zijn hand liet overkomen, zal Ik voor een plaats voor u zorgen waar hij naartoe kan vluchten. 14 Maar wanneer iemand moedwillig tegen zijn naaste optreedt [en] hem met list doodt, moet u hem bij Mijn altaar vandaan halen, zodat hij zal sterven'* (Ex. 21:12-14).

Ik heb er troost en bemoediging in gevonden als ik nu denk aan iemand die een kind van God is en een eind aan zijn leven op aarde heeft gemaakt. Wat mij heeft geholpen, is het verband tussen Exodus 21 en Exodus 20. In Exodus 21 staat namelijk hoe de wet, die in Exodus 20 staat, moet worden toegepast. Exodus 20 zegt wat zonde is. Exodus 21 laat zien dat God bij het bepalen van de strafmaat bij de overtreding van een gebod rekening houdt met bepaalde omstandigheden waaronder die overtreding plaatsvond. Tevens houdt God er rekening mee of en in hoeverre er opzet in het spel is. Beide aspecten gelden ook als het om zelfdoding gaat.

Voor een moedwillige, nuchter geplande en gepleegde zelfdoding geeft God geen uitweg (zie vers 14 in het citaat). Een duidelijk geval van zo'n zelfdoding kwam recent in het nieuws. Het nieuwsbericht vermeldde dat een man 'samen en hand in hand met zijn vrouw ... op een zelfgekozen moment' stierf.

Er is echter ook een einde maken aan het leven waarvan Gods Woord hier zegt dat iemand *'het er niet op toelegde, maar God het zijn hand liet overkomen'*. Toegepast op zelfdoding door iemand die een kind van God is, gaat het hier om iemand die om welke oorzaak dan ook het leven niet meer aankan. Zo iemand kan in een opwelling van paniek tot deze daad komen. Hij of zij kan er misschien enige tijd mee rondlopen, zelfs een afscheidsboodschap achterlaten, maar het blijft een daad die wordt gepleegd door iemand die de controle over zichzelf kwijt is en ook geen zicht meer heeft op God.

In dit geval kunnen we zeggen dat *'God het zijn hand liet overkomen'*. Dat betekent niet dat God het heeft bewerkt, maar dat Hij het heeft toegelaten. Dat er niets gebeurt buiten Hem om, wil niet zeggen dat Hij ervoor verantwoordelijk is. Dat zien we al bij de zondeval: God heeft die niet gewild, maar Hij heeft die *toegelaten*.

Hij heeft altijd een bedoeling met wat Hij in ons leven of dat van onze naaste toelaat. God wil deze meest dramatische gebeurtenis gebruiken om allen die hiermee te maken hebben, bij *'Mijn altaar'* te brengen. Het altaar is een beeld van het kruis. Door Christus, Die aan het kruis voor zondaars is gestorven, kan er voor ieder die in Hem en Zijn werk aan het kruis gelooft, ruimte komen om verder te leven, met en voor Hem.

Bij de talloze vragen die een zelfdoding oproept, is een vaak gestelde vraag of de zonde van zelfdoding wel vergeven kan worden. Die zonde kan immers niet meer worden beleden. Het antwoord is: Zeer zeker kan die zonde vergeven worden. Sterker nog: die zonde *is* al vergeven op grond van geloof in het bloed van Christus dat degene had die zelfdoding pleegde. Want van eenieder die in Christus en Zijn werk op het kruis gelooft, zijn *alle* zonden vergeven.

Een gelovige is tot elke zonde in staat, ook die van zelfdoding. Het is Gods genade als ik het niet doe, zoals dat voor elke zonde geldt. Daarvan moet ik – en iedere gelovige – me goed bewust zijn. Daarbij komt nog dit: Wie durft te beweren dat hij al zijn zonden heeft beleden en er niet één heeft vergeten? Ik ben enorm dankbaar dat ik mag weten dat Christus *al* mijn zonden heeft gekend en heeft beleden voor God. Hij heeft daarover Gods volle oordeel gedragen, ook al weet ik ze lang niet allemaal en heb ik ze daarom lang niet allemaal beleden. Dat geldt ook voor de zonden die ik mogelijk vandaag of morgen bega. Dat maakt me niet lichtzinnig, maar doet me beseffen dat ik van stap tot stap afhankelijk ben van Zijn genade.

Wat ook nog belangrijk is: Er is slechts één zonde, waarvan de Heer Jezus zegt dat die niet kan worden vergeven: de lastering van de Geest (Matt. 12:28-32). Deze zonde kan niet door een waar kind van God worden bedreven.¹

Ik heb niet over zelfdoding als 'een onderwerp' willen schrijven, maar als een nood. Dat heb ik slechts uiterst beperkt kunnen doen. Er zijn nog zoveel meer aspecten aan verbonden. Daarbij komen nog voor elk geval afzonderlijk veel eigen, specifieke aspecten. Ik bid de Heer dat Hij deze enkele regels gebruikt bij de verwerking van deze diepingrijpende, onherroepelijke gebeurtenis en dat wie daarmee worstelt, rust vindt in Zijn genade.

Namens de redactie, Ger de Koning

1) zie voor verdere uitleg <https://www.kingcomments.com/nl/bijbelstudies/Mt/12>

DE WERELD EN DE GELOVIGEN

GENESIS 19:15-29

C.F. Recordon

Ik wil enkele woorden zeggen over vier soorten mensen. Twee groepen vallen onder het oordeel van God; de andere twee worden gespaard, maar er bestaat een groot verschil tussen deze laatste. Misschien zijn er onder de lezers die lijken op een van deze groepen.

1. De inwoners van Sodom

De inwoners van Sodom vormen de eerste groep. Sodom doet ons denken aan afschuwelijke gruwelen, maar dat is niet het enige dat de stad kenmerkte. Elders zegt Gods Woord over Sodom: *'Zie, dit was de ongerechtigheid van uw zuster Sodom: trots, overvloed van voedsel en zorgeloze rust had zij met haar dochters. De hand van de arme en de behoeftige ondersteunde zij echter niet'* (Ezech. 16:49). Het lijkt erop dat God ons – afgezien van haar verwerpelijke moraal – in deze tekst een schildering geeft van de ongerechtigheid die in Sodom heerste. Dat ging samen met veel aanmatiging, rijkdom, welvaart, luiheid en egoïsme. Toont dit portret geen overeenkomst met de toestand van de wereld om ons heen, en met velen van hen die de naam van christen dragen? Zoeken in onze dagen de mensen niet overvloed van brood en zorgeloze rust? Verlangen ze niet daarnaar? Willen ze dat niet zo snel mogelijk genieten? Hoe anders was de wens van Agur: *'Houd valsheid en leugentaal ver van mij. En: geef mij geen armoede of rijkdom, voorzie mij van het mij toegewezen deel aan brood. Anders zou ik, verzadigd, U verloochenen en zeggen: Wie is de HEERE? of anders zou ik, arm geworden, stelen, en de Naam van mijn God aantasten'* (Spr. 30:8).

Het is waar dat men in deze tijd heel actief is om maar snel zorgeloos te kunnen gaan rusten. Men wil graag zeggen: *'Ziel, u hebt veel goederen liggen voor veel jaren. Neem rust, eet, drink en wees vrolijk. Maar God zei tegen hem:*

De vrouw van Lot door Janine Elkouby

Dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u opeisen; en wat u gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn?' (Luk. 12:19-20). Is dat niet zo? Zien we dit niet veel om ons heen?

Laten wij niet vergeten dat de Heer in Mattheüs 11 de steden van Israël, waar Zijn naam werd aangeroepen, verweet dat ze niets hadden gedaan met de wonderen die Hij in hun midden had gedaan. Hij voegde eraan toe: *'Want als in Sodom de krachten waren gebeurd die in u zijn gebeurd, het zou tot op heden zijn gebleven'* (Matt. 11:23). Maar wat zou de Heer zeggen tegen hen die in ons land het Woord van God binnen hun bereik hebben, waar het kruis van Christus is gepredikt, waar het evangelie van de behoudenis heeft geklonken en nog steeds klinkt? Hebt u het gehoord? Hebt u het verworpen? Pas op dat u niet zo doorgaat! *'Maar Ik zeg u dat het voor het land van Sodom verdraaglijker zal zijn op de dag van het oordeel dan voor u'* (Matt. 11:24).

In Lukas 17:29 kondigt de Heer nadrukkelijk aan dat wat Sodom overkwam, opnieuw zal gebeuren bij de komst van de Zoon des mensen: *'Op de dag echter waarop Lot uit Sodom weging, regende het vuur en zwavel uit de hemel en bracht hen allen om. Evenzo zal het zijn op de dag dat de Zoon des mensen geopenbaard zal worden'*. Niet de grote meerderheid van de inwoners van de stad werd gered. Evenzo zullen er bij de verschijning van Heer geen grote menigten worden gespaard. De mensen wiegen zich in slaap met de illusie dat de regering van Christus gevestigd zal worden door de bekering van de christelijke wereld. Maar wat wij in werkelijkheid zien is de bekering van enkelen tegenover de verharding van de massa.

In Psalm 2 lezen wij dat de Heere de volken 'in stukken zal slaan als aardewerk'. Zo zal het kwaad steeds toenemen in de eindtijd, door de Grote Verdrukking heen, tot op de verschijning van Christus om Zijn koninkrijk op te richten. In de toekomstige oordeelsdag, die wordt genoemd in Lukas 17 en die vergelijkbaar met het oordeel over Sodom, wordt niet gesproken over grote misdaden als de oorzaak van de ondergang van de goddeloze stad, maar er staat dat het in de dagen van de Zoon des mensen zal zijn zoals in de dagen van Sodom en van de zondvloed: *'(...) zij aten, zij dronken, zij trouwden, zij huwelijkten uit, tot op de dag dat Noach in de ark ging en de zondvloed kwam en hen allen verdelgde. Evenzo, zoals het gebeurde in de dagen van Lot: zij aten, zij dronken, zij kochten, zij verkochten, zij plantten, zij bouwden; op de dag echter dat Lot uit Sodom ging, regende het vuur en zwavel van de hemel en verdelgde hen allen'* (Luk. 17:27-29). Het leven ging zijn gewone gang tot op de dag van de ramp. Heden zien wij – net zoals toen – spotters die zichzelf in slaap wiegen met een dodelijk bedrog, terwijl ze beweren: *'Waar is de belofte van Zijn komst? Want sinds de vaders zijn ontslapen, blijft alles zo als van het begin van de schepping'* (2 Petr. 3:4). *'Wanneer zij zullen zeggen: Vrede en veiligheid, dan zal een plotseling verderf over hen komen zoals de barensnood over een zwangere, en zij zullen geenszins ontkomen'* (1 Thess. 5:3).

Wees ervan overtuigd dat de liefde van Christus een drijfveer is bij de aankondiging van het oordeel. Moet iemand die slaapt niet wakker gemaakt worden, als zijn huis in brand staat (Jud.: 22-23)? Waar zou het medelijden blijven, als wij de ongelovigen rustig lieten slapen.

2. De vrouw van Lot

De vrouw van Lot behoort tot de tweede groep die in het begin genoemd is. Ondanks de afschuwelijke schuld van Sodom en zijn inwoners, die haar man beledigden, was zij aan de stad gehecht, aan haar eigen schoonzoons; zij betreurde haar huis en alles wat ze moest achterlaten. Deze vrouw had geen achting voor het gedrag en evenmin voor het geloof van haar man.

Misschien is hier iemand die in haar situatie verkeert. Schijnbaar wandelt u zoals de vrouw van Lot met mensen die, ondanks hun zwakheid, niettemin de goddelijke roeping volgen. Lots vrouw leek evenals Lot zelf offers te hebben gebracht en veel dingen achtergelaten te hebben. Maar ondanks die schijn was zij verloren, evenals degenen die in de stad waren achtergebleven. Niet voor niets zegt de Heer met nadruk: 'Denk aan de vrouw van Lot' (Luk. 17:32).

3. Lot zelf

De instelling van Lot was anders dan die van zijn vrouw. Hij had geloof, en hij was rechtvaardig. Er wordt van hem gezegd dat hij 'dag aan dag zijn rechtvaardige ziel kwelde door het zien en horen van hun wetteloze werken' (2 Petr. 2:7). Maar toch draagt hij het karakter van een wereldsgezinde christen, die de gevolgen moet dragen van zijn verbond met de wereld. Zijn geschiedenis is zeer ernstig. Op het ogenblik van de bekering is alles vreugde en geluk voor de ziel. Men deelt gemakkelijk in het geloof van zijn naaste, zoals Lot met dat van Abraham. Maar daarna keert men helaas in kleine dingen terug naar de wereld, door de begeerlijke dingen die de wereld ons voorhoudt en die het natuurlijke hart aantrekken.

De geestelijke achteruitgang van Lot begon, toen Abraham zich van hem moest afscheiden (Gen. 13:11). Lot koos de vlakte van de Jordaan en hij sloeg zijn tenten op bij Sodom, want hij dacht aan het welzijn van zijn kudden. Maar al te vaak kijken christenen naar dit soort dingen, zonder te vragen of ze ergens met God kunnen wandelen en broederlijke gemeenschap kunnen genieten. De oorlog overviel hem en Lot werd gevangengenomen. Abraham bevrijdde hem, maar daarna zien wij Lot in de poort van Sodom zitten bij de aanzienlijken van de stad. Hij ontving de engelen in zijn huis zonder het te weten. Zijn verbinding met de wereld was voor hem een verhindering om het oordeel van God aan te kondigen, want de plaats die hij innam zou

de kracht van zijn prediking tenietdoen. Gebeurt dat bij ons ook niet dikwijls?

Hoeveel dingen had Lot niet uit het oog verloren? Zoals het altaar van Abraham, en zijn karakter als vreemdeling en pelgrim. Maar toch spaarde God hem en bevrijdde hem, maar niet zonder hem Zijn tucht te laten ondervinden. Lot ondervond de vernedering en de negatieve gevolgen die zijn gedrag met zich meebrachten!

4. Abraham

Wat een verschil tussen deze situatie en die van Abraham. Abraham leefde in afzondering van de wereld, maar trad toch tussenbeide voor de zondige steden. Natuurlijk zal niemand van ons Lot tot voorbeeld willen nemen. Lot kreeg alleen zijn leven tot buit, toen hij werd gespaard voor het oordeel. Wat een voorrecht is het voor ons tot de gemeente te behoren. Haar roeping is hemels; en daarom moeten onze harten nog meer vrij zijn van de wereld dan die van de heiligen van het Oude Testament, waarover we spreken.

Het getuigenis van Abraham was zijn *tent* en zijn *altaar*. Hij was een vreemdeling en een aanbidder. Wat de wereld betrof, viel het hem gemakkelijk afstand ervan te nemen. 'Kies zelf', zei hij tegen Lot. Van de koning van Sodom wilde hij niets aannemen, zelfs geen schoenriem. De gehoorzaamheid, de afzondering voor God, de gemeenschap met Hem, dat kenmerkte hem. Abraham werd dan ook een 'vriend van God' genoemd, en God van Zijn kant openbaarde hem Zijn gedachten.

Gelukkig zijn er gelovigen die zich tot taak stellen in de voetstappen te wandelen van Abraham. U kunt dat alleen doen *door het geloof*. Is het uw vreugde de gedachten van God te kennen en met Hem te leven? Dan zal het kwaad u niet treffen. Wat een heerlijk voorrecht, net zoals Abraham in staat te zijn voor anderen tussenbeide te treden! Maar aan de andere kant: Wat een zekerheid heeft iedere *gelovige*, of hij nu zwak is of sterk. God laat niet één van hen verloren gaan. Hij begint niet met het wegdoen van Sodom, vóórdat Lot eruit was gegaan. De Rode Zee stroomde niet eerder terug, dan nadat het hele volk van God erdoorheen was gegaan. Zo was het ook met Jericho, dat niet eerder viel dan nadat het scharlaken koord uit het venster van Rachab hing.

Bron: *Le Messenger Évangélique 1923-1953*; Titel: *Le monde et les croyants*

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

1. Welk gezin werd in een veerboot over de Jordaan gezet?
2. Wie was de jongste koning die in de Bijbel wordt genoemd?
3. Welke twee brieven vergelijken de doop met een begrafenis?

Antwoorden

1. Het huisgezin van David (2 Sam. 19:16-18).
2. Joas van zeven jaar oud (2 Kron. 24:1).
3. Romeinen (6:4), en Kolossenzen (2:12).

VAN EGYPTE NAAR KANAÄN

Hugo Bouter

'(...) want de HEERE heeft u met sterke hand uit Egypte geleid' (Ex. 13:9).

Het lijkt misschien een vreemde vraag als je alleen gewend bent aan het Hollandse polderlandschap: Ben je in Egypte (1), ben je op weg naar Kanaän (2), of leef je daadwerkelijk in het Beloofde Land (3)? Het gaat ons echter om de geestelijke toepassing van deze begrippen.

Egypte staat voor de wereld zonder God. De wereld zal evenals Egypte destijds door Gods oordelen, door de plagen van de eindtijd worden getroffen. De Heer Jezus heeft ons echter getrokken uit de tegenwoordige boze wereld of 'eeuw', d.i. het bestel van de wereld in de huidige tijd (Gal. 1:4). Daartoe is Hij voor ons gestorven en heeft Hij Zichzelf gegeven voor onze zonden. Hij is het ware Paaslam, en de Rode Zee is een beeld van Zijn dood vóór ons. Het kruis maakt scheiding tussen ons en deze wereld (Gal. 6:14).

Het bloed van Christus, het ware Paaslam (1 Kor. 5:7), beveeligt ons nu reeds voor het oordeel dat de wereld zal treffen in de eindtijd. Gods Zoon, die wij uit de hemelen verwachten, redt ons van de komende toorn (1 Thess. 1:10). In het type van de Rode Zee zien wij Zijn dood en opstanding vóór ons. De verlossing uit de macht van de wereld en haar overste, de satan, is reeds een feit voor iemand die Christus toebehoort; deze geestelijke verlossing leidt tot de jubelzang van de vrijheid (Rom. 8; vgl. Ex. 15).

Maar dan zijn wij nog niet in Kanaän, het hemelse erfdeel dat de gelovigen is toegezegd. Wij zijn pelgrims op weg naar de heerlijkheid. De 'woestijn' is het land van de dood, een dor en droog land zonder water, waar wij als gelovigen doorheen trekken en waar wij zijn aangewezen op hulp van Boven, op hemelse hulpbronnen. Het nieuwe leven voedt zich met het ware Manna uit de hemel en het water uit de Rots (1 Kor. 10:4).

In de brieven van het Nieuwe Testament is deze parallel met Israël duidelijk te volgen. Het volk trok niet onmiddellijk triomferend het Beloofde Land binnen. Zo is er in het Nieuwe Testament verschil met betrekking tot de mate van de éénmaking, de vereniging van de gelovige met Christus. In Romeinen en Galaten zijn wij met Christus gestorven aan de zonde, aan de wet en aan de wereld. Je kunt zeggen: dus verlost uit Egypte en aan de overkant van de Rode Zee, die spreekt van Christus' dood vóór ons. Maar hoewel wij daar

de jubelzang van de bevrijding zingen (Rom. 8 en Gal. 4), zijn wij nog in de woestijnsituatie.

Wij zijn op reis naar de toekomstige heerlijkheid. God laat ons in de 'woestijn' echter het hemelse plan zien van Zijn gemeente, zoals Israël bij de Sinai kennis nam van de voorschriften ten aanzien van Gods heiligdom – het voorbeeld dat aan de middelaar Mozes werd getoond op de berg (vgl. 1 en 2 Korinthiërs en Galaten). Kolossenzen en Efeziërs gaan echter veel verder. In Kolossenzen zijn wij om zo te zeggen in Gilgal, waar het vlees wordt geoordeeld en afgewenteld: '(...) dood dan de leden die op de aarde zijn' (Kol. 3:5).

Vanuit dit uitgangspunt kunnen wij het Beloofde Land verkennen en in bezit nemen, dus 'zoeken en bedenken de dingen die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan Gods rechterhand' (Kol. 3:1-2). In Efeziërs zijn wij echter met Christus opgewekt en *in Hem* zelfs geplaatst in de hemelse gewesten, waar al onze geestelijke zegeningen te vinden zijn voor het aangezicht van onze God en Vader (Ef. 1 en 2). Dat is de eigenlijke christelijke positie: volmaakt in Christus vóór God gesteld. Daarom zegt Efeziërs 2:8 ook dat de behoudenis reeds ons deel is door het geloof.

Maar in de 'woestijnbrieven' in het Nieuwe Testament is dat nooit het geval, daar zijn wij steeds op weg naar het hemelse einddoel, naar de definitieve behoudenis. Deze brieven beschrijven onze praktische toestand op aarde. Naast de brieven aan de Romeinen en 1 en 2 Korinthiërs, geldt dit

Wij zijn op reis naar de toekomstige heerlijkheid.

ook voor Filippenzen, Hebreëen, en 1 Petrus. Maar soms is het niet exact in een schema te krijgen. Zo zegt Romeinen dat wij naar Gods eeuwig voornemen reeds verheerlijkt *zijn* (Rom. 8:30)! Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid is onze zekerheid en de garantie dat wij het einddoel echt zullen bereiken. Zijn plannen falen niet.

Zowel de Jordaan als de Rode Zee zijn dus beelden van de dood van Christus, maar de 'bestemming' is verschillend. In het ene geval is dat de woestijn, om daar in nieuwheid van leven te wandelen (Rom. 6), en in het andere geval is dat het Beloofde Land: de hemelse gewesten met al hun zegeningen. Christus Zelf is daar, en Hij is de Vrucht van het Land. Hij is de Eersteling uit de doden (1 Kor. 15:23).

De regen van boven en de waterbronnen van het Land spreken van de vruchtbaar makende werking van de Heilige Geest. De vrucht van de Geest moet in ons zichtbaar worden, zodat wij veranderd worden naar het beeld van Christus. Het manna is het voedsel voor de woestijn. Dit spreekt van Christus als het ware brood van het leven (vgl. Joh. 6). Het oude of overjarige koren – de verheerlijkte Heer in de hemel – is het voedsel van het land Kanaän (vgl. Joz. 5).

DE NEERGEDAALDE IS DE OPGEVARENE

SLOT - EFEZIËRS 4:8-10

Kris Tavernier

De mensen gaven gegeven

Het tweede aspect is dat de overwinnaar gaven geeft, of uitdeelt. In Psalm 68 is er in het Hebreeuws sprake van het ontvangen van gaven, terwijl Paulus dit citeert als het geven van gaven. Het Hebreeuws 'laqach' kan naast 'nemen' evengoed 'nemen om te geven' betekenen. Zo is het ook weergegeven in de HSV. Zo wordt het ook toegepast in de Targoem (Aramese vertaling) en de Syrische Pesjitta (Syrische vertaling). Het beeld van de triomftocht wordt dan op die manier verder uitgewerkt, waarbij de triomfator delen van de behaalde buit uitdeelt aan het volk. Deze gaven zijn niet persé genadegaven (Gr. charismata), maar wel geschenken (Gr. domata).

Uit het verband mogen we allereerst denken aan de geschenken die worden gegeven in Efeziërs 4:11, namelijk dat er mensen worden gegeven als apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars. Zij worden gegeven voor de heiligen en tot opbouw van de gemeente, het lichaam van Christus (vs. 12). Daarnaast mogen we wellicht ook denken aan de genadegaven of geestesgaven die aan mensen individueel worden geschonken ten behoeve van de gemeente. We mogen beslist ook aan de Heilige Geest denken, Die ons gegeven is (Hand. 2:33). En vanuit Efeziërs 1:3 mogen we gerust ook denken aan alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten waarmee wij gezegend zijn. En er is natuurlijk nog veel meer. Denken we maar aan de heerlijke toekomst die ons is toegezegd in de eeuwigheid, waarbij wij medeërfgenamen zijn van Jezus Christus.

Waar het op neerkomt is dat de overwinnaar de overwinning niet voor zichzelf houdt, maar zijn volk daarin ten volle laat delen. De Heer Jezus houdt ervan om Zijn gemeente te overladen met geschenken. Sinds Zijn hemelvaart heeft Hij een positie verworven als de grote Overwinnaar en het Hoofd over alles (Ef. 1:22-23). Hij laat de gemeente delen in die overwinning, en alle gelovigen zullen met Hem zijn en delen in de eeuwige heerlijkheid die Hij heeft verworven. Maar Wie is nu die grote Overwinnaar en die rijke Gever? Dát is waar Paulus het over wil hebben.

Degene die is opgevaren, is eerst neergedaald

Paulus komt nu terug op Hem Die is opgevaren naar de hoge. Wel, zo stelt Paulus, als Hij opgevaren is, dan is Hij ook eerst neergedaald. Jezus Christus troont nu in de hemel, maar Hij is Dezelfde die eerst Zijn plaats in de hemel heeft achtergelaten en is neergedaald naar de aarde om Mens te worden. Maar Hij is zelfs nog méér afgedaald dan dit. Hij is neergedaald 'naar de lagere delen van de aarde'. Het is alsof Paulus hier een diepste diepte probeert te omschrijven. Niet zomaar naar de aarde zoals bij Zijn menswording, maar nog dieper afgedaald dan dit. Hij is afgedaald tot in de aarde, tot in de dood en tot in de duisternis van het graf.

Zo stelt Paulus ons hier Jezus' verwerping, vernedering, lijden, sterven en begraving in één uitdrukking voor. Hij heeft Zichzelf ontledigd en de gestalte van een Slaaf aangenomen, en Zichzelf vernederd tot in de kruisdood (Fil. 2:7-8). Zijn lijden is zo diep gegaan dat Hij als enige ooit heeft moeten zeggen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' (Matt. 27:46). We kunnen niet aan de Opgevarene, aan Jezus Christus in de heerlijkheid, denken zonder ons ook tegelijkertijd Zijn diepe vernedering te herinneren.

Degene die is neergedaald, is ook opgevaren

En nu, zo stelt Paulus, Hij die is neergedaald is ook Degene die is opgevaren. Dit is niet zomaar een omgekeerde herhaling van het voorgaande. In vers 9 ligt het accent op het neerdalen en de diepe vernedering die daarmee gepaard ging. In vers 10 valt het op het opvaren en de grote verhoging die daarmee gepaard ging. Tegenover het neerdalen naar de lagere delen van de aarde staat nu een opvaren 'boven alle hemelen'. Na de diepste diepte probeert Paulus nu de 'hoogste hoogte' te verwoorden.

Jezus is niet slechts opgevaren naar de hemel, maar 'boven alle hemelen', zo geeft Paulus Zijn hoge positie weer. Hij is opgevaren en is hoog verheven. Hij heeft de hoogste plaats en de hoogste naam gekregen. Hij staat 'boven alle overheid, gezag, kracht en heerschappij en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze, maar ook in de toekomstige eeuw' (Ef. 1:21). God heeft Hem uitermate verhoogd en Hem de naam geschonken die boven alle naam is (Fil. 2:9). Alles is aan Zijn voeten onderworpen (1 Kor. 15:27; Hebr. 2:8). En Hij is dan ook Degene die alle dingen zal vervullen. Alles zal doordrongen zijn van Zijn heerschappij en genieten van Zijn zegen. Dit is reeds werkelijkheid in Zijn gemeente, maar het zal ook realiteit worden hier op aarde en in de hemel, zodra Hij Zijn heerschappij ten volle en openlijk gaat uitoefenen. We kunnen dus niet aan de Neergedaalde denken, aan Jezus Christus in vernedering, zonder ook tegelijkertijd Zijn grote verhoging voor ogen te hebben.

JEZUS BESTRAFTE

LUKAS 4:35, 39; MATTHEÛS
8:26; MARKUS 8:33

Peter Cuijpers

‘En Hij ging aan haar hoofdeinde staan en bestrafte de koorts’.

In de bovengenoemde teksten is sprake van *bestrafen*. Goed om hier eens bij stil te staan. Wie of wat wordt er door de Heere Jezus bestraft:

- Een onreine geest (Lukas 4:35);
- Koorts (Lukas 4:39);
- De winden en de zee (Mattheüs 8:26);
- Petrus (Markus 8:33).

Het Griekse woord voor bestraffen in de genoemde teksten is ‘epitimao’. Dit woord is gebruikelijk voor het bestraffen van demonen (a). Er zijn dan ook uitleggers die leren dat de koorts bij Petrus’ schoonmoeder werd veroorzaakt door demonische machten (b). De Studiebijbel zegt hierover het volgende: *Hoewel de wijze van beschrijving bij de genezing van de koorts ons opnieuw doet denken aan een geestuitdrijving, is dat niet noodzakelijk. Wel ziet Lukas dat uiteindelijk elke vorm van ziekte afkomstig is van de satan (vgl. 13:16). Maar hier beschrijft hij de koorts als een aanspreekbaar wezen, om alle nadruk te kunnen laten vallen op het ‘machtige woord’ van Jezus dat genezing brengt. Uit beide gebeurtenissen – duiveluitdrijving (vs. 35) én genezing van koorts – blijkt dat Jezus zowel geest als lichaam in man en vrouw geneest¹.*

Over dit Schriftgedeelte wordt verschillend gedacht. Ik laat in het midden of de uitleg van de Studiebijbel al dan niet juist is. Persoonlijk vind ik dit een wat gekunstelde uitleg: koorts bestraffen ‘als’ een aanspreekbaar wezen. Je spreekt een wézen, een persoon, bestraffend toe, en niet een ziekte of de winden en de zee! Welke persoon zat er achter de uitspraak van Petrus in Markus 8:32? Christus geeft Zelf het antwoord: de satan (vs. 33). Wie zat er achter de winden en de zee in Mattheüs 8:26? De satan. Het schip was

1) Studiebijbel; het evangelie naar Lukas; pag. 203.

namelijk onderweg naar de ‘overkant’, naar het land van de Gadarenen. Er zou een ontmoeting plaatsvinden tussen de Heere Jezus en twee bezetenen, die angst en onrust veroorzaakten in die streek (Matt. 8:28-34). Hij was het huis van de ‘sterke’ (de satan) binnengegaan om hem van zijn huisraad te beroven (Matt. 12:29), en dit ging niet zonder slag of stoot! En wie zat er achter de koorts van Petrus’ schoonmoeder? De satan. Deze koorts belette haar om de Heere en Zijn discipelen te dienen.

Het boek Job maakt duidelijk dat de satan kan schuilgaan achter personen, ziekte of natuurgeweld (lees Job 1). Kán gaan, en niet gaat! In sommige christelijke kringen wordt zo’n beetje elke ziekte in de naam van Jezus ‘bestraffend’ toegesproken. Alsof achter elke ziekte of kwaal een demon zou schuilgaan! Dit is natuurlijk dwaas, of spreken we bij ‘code rood’ de winden en de zee ook bestraffend toe? Wie zal het zeggen? Ik verbaas me ondertussen nergens meer over.

Waar gaat het in essentie om? In alle genoemde gevallen van ‘bestrafen’ gebeurde dit door de Heere Jezus. Hij is de Alwetende. Hij wist bijvoorbeeld Zelf wat in de mens was (Joh. 2:25). Hij wist of een bepaalde uitspraak van de boze of van Zijn Vader afkomstig was (Matt. 16:17, 23). En Hij wist ook wie er schuilging achter de koorts, de winden en de zee. Wij weten dit niet! En wie stellig durft te beweren dat hij dit wel weet, lijdt aan hoogmoedswaan. Wij hebben Gods Woord en Gods Geest ontvangen. Dit stelt ons in staat om bepaalde uitspraken te toetsen. Uit welke ‘bron’ komen zij? Er zijn ziekten die het gevolg kunnen zijn van demonische beïnvloeding (Luk. 13:16). Maar schuilt er achter elke depressie of migraineaanval een demonische geest? Bij de diagnose moeten we ons altijd laten leiden door Gods Woord en Geest. Heeft iemand zich met occulte praktijken beziggehouden, en is er misschien sprake van occulte belasting? Maar niet alle verwarde personen die zijn opgenomen in een psychiatrische instelling, zijn bezeten door een boze geest.

De Schrift roept ons ertoe op nuchter en waakzaam te zijn (1 Petr. 5:8). Mijn boekenkast staat vol met boeken over genezing en bevrijding. Ja, en soms worden mensen op wonderbaarlijke wijze genezen of bevrijd. Maar de theologie van de meerderheid van deze auteurs laat nogal te wensen over. Ze slaan vaak volledig door met hun exegese (schriftuitleg) en maken een potje ervan. En misschien zit ik er wel helemaal naast met ‘mijn’ exegese? Maar één ding weet ik zeker: ik heb de naam van de Heer niet ijdel gebruikt. En daarover mogen al die bestraffers van demonen wel eens goed nadenken!

Laten we vasthouden in deze donkere tijd, waarin Christus en de waarheid van de Schrift worden verworpen, aan de dingen waartoe de Schrift ons oproept:

- Behoud het goede (1 Thess. 5:21).
- Houd tot voorbeeld de gezonde woorden (2 Tim. 1:13).
- Houd vast aan het naar de leer betrouwbare woord (Tit. 1:9).

- Laten wij de belijdenis vasthouden aangaande onze grote Priester (Hebr. 4:14).
- Laten wij de belijdenis van de hoop onwankelbaar vasthouden (Hebr. 10:23).
- Wat u hebt, houd dat vast totdat Ik kom (Openb. 2:25).
- Houd wat u hebt, opdat niemand uw kroon neemt (Openb. 3:11).

WOORDSTUDIE

WAT IS EEN PSALM?

Gerard Kramer

Inleiding

Toen één van mijn collega-redacteuren mij onlangs een mail stuurde met het verzoek mijn bijdrage voor het komende nummer van Rechtstreeks te leveren, be kroop mij een gevoel van lichte radeloosheid. Nerveus begon ik te bladeren in daartoe geëigende commentaren, concordanties en lexica, terwijl ik mij oprecht afvroeg of er nog wel woorden over waren waarover iets interessants te melden was.

Natuurlijk heb ik ook gebeden, maar ik wil best toegeven dat dat niet de eerste handeling was die ik verrichtte toen ik de genoemde mail ontving. Uiteindelijk kwam ik op het woord 'psalm', en begon ik het daarmee samenhangende werkwoord te bestuderen. De WordStudie die u nu voor u hebt, was het resultaat.

Wat betekent psaloo?

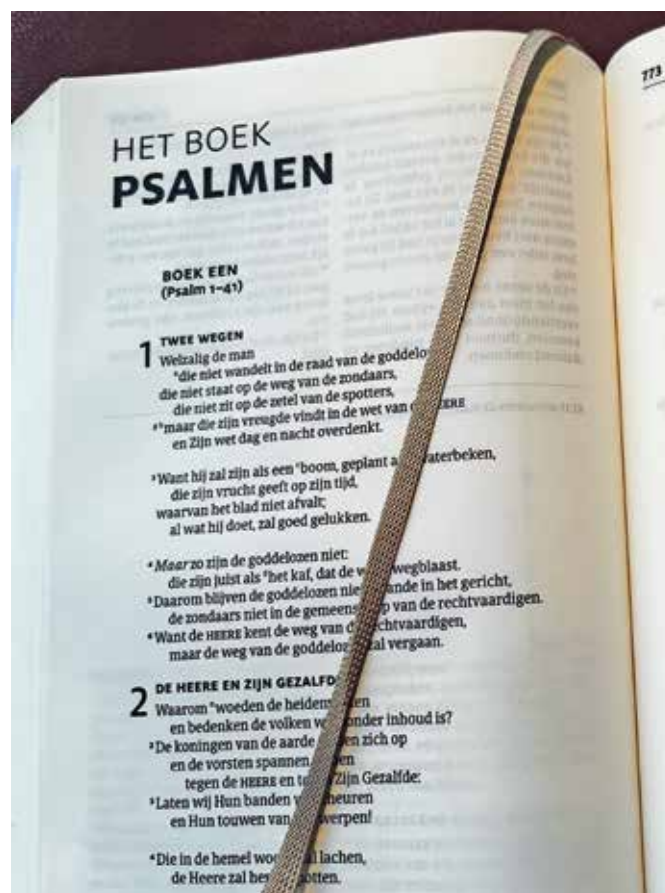
Het Griekse werkwoord *psaloo* betekent oorspronkelijk 'plukken', 'tokkelen', vandaar '(be)spelen', meestal van een harp; vgl. in de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament 1 Samuel 16:16v., 23; 18:10; 19:9; 2 Koningen 3:15. Vandaar ging het betekenen 'zingen' (al dan niet met begeleiding van een harp), 'lofzingen' of 'psalmzingen'; zie Richteren 5:3; 2 Samuel 22:50.

In het Nieuwe Testament komen we het in de volgende plaatsen tegen:

- **Romeinen 15:9** ('Daarom zal ik U belijden onder [de] volken en Uw naam lofzingen'; = 2 Sam. 22:50);
- **1 Korinthiërs 14:15b** ('ik zal met mijn geest lofzingen, maar ik zal ook met mijn verstand lofzingen');
- **Efeziërs 5:19** ('zingend en jubelend in uw hart tot de Heer'; sommigen vertalen niet 'jubelend', maar 'lovend', 'lofzingend');
- **Jakobus 5:13** ('Is iemand welgemoed? Laat hij lofzingen').

Wat is een psalmos?

Het Griekse zelfstandig naamwoord *psalmos*, 'psalm', betekent oorspronkelijk 'getokkel'; vgl. Amos 5:23 LXX; 'snarenspeel' in Klaagliederen 5:14, vandaar 'lied', zelfs 'spotlied' in Klaagliederen 3:14. Later betekende het 'lied' (al dan niet bij een harp gezongen), 'psalm'.

In het Nieuwe Testament komen we het in de volgende plaatsen tegen:

- **Lukas 20:42** ('Want David zelf zegt in het boek van de Psalmen');
- **Lukas 24:44** ('... dat alles moest worden vervuld wat over Mij geschreven staat in de wet van Mozes en in de profeten en Psalmen');
- **Handelingen 1:20** ('Want er staat geschreven in het boek van de Psalmen');
- **Handelingen 13:33** ('zoals ook in de tweede Psalm geschreven staat');
- **1 Korinthiërs 14:26** ('Hoe is het dan, broeders? Wanneer u samenkomt, heeft ieder een psalm, heeft een leer, heeft een openbaring, heeft een taal, heeft een uitlegging: laat alles gebeuren tot opbouwing');
- **Efeziërs 5:19** ('en spreekt tot elkaar in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, zingend en jubelend in uw hart tot de Heer'; hierin hebben 'psalmen' en 'jubelend' dezelfde stam);
- **Kolossenzen 3:16** ('terwijl u in alle wijsheid elkaar leert en terechtwijst met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen').

We zien dat het woord 'psalm' enerzijds een 'lied' of 'loflied' kan aanduiden, dat wel of niet met begeleiding kan worden gezongen. Daarnaast is het een aanduiding van het geheel van de 150 geïnspireerde Psalmen, het 'Boek der Psalmen', of van één van deze Psalmen. In deze laatste gevallen heb ik daarom in het Nederlands een hoofdletter gebruikt.

HET BOEK PREDIKER

DEEL 10 - EEN EN AL VLUCHTIGHEID

Ger de Koning

Pred. 4:7-12 | Twee zijn beter dan één

De Prediker heeft nog iets onder de zon gezien wat vluchtig is (vers 7). Dat is dat er zoveel eenzame mensen op aarde zijn die zich afbeulen met hard werken en veel verdienen, maar niemand hebben om hun leven en bezit mee te delen (vers 8). Hij beschrijft de leegheid van de eenzaamheid en daardoor de vruchteloosheid van alles wat met hard werken wordt verkregen.

De eenzame egoïst is er nog erger aan toe dan de streber en de luiaard van de verzen 4-5. We zien hier een dwangmatige geldwolf, iemand van wie het oog niet wordt verzadigd van rijkdom. Hij loopt met het euroteken in zijn ogen, hij ziet alleen geld, en is daardoor 'ontmenselijkt'. Hij heeft geen familie, contacten wil hij niet en aan vriendschappen begint hij al helemaal niet. Altijd is hij aan het werk, zonder enig moment van plezier en genot van het verdiende. Altijd wil hij meer, maar nooit zal hij iets met een ander delen.

Hij heeft een groot bedrijf, maar niemand die het kan overnemen. Hij heeft een overvloed aan eten, maar niemand die mee-eet. Dat wil hij ook helemaal niet, want dat kost tijd en geld. In zijn leven is geen plaats voor een 'tweede'. Er is alleen een 'eerste', die tegelijk een 'enige' is, want er is geen tweede. Die eerste en enige is hijzelf.

Als hij al een vrouw of kinderen zou hebben, zou hij nauwelijks tijd voor hen hebben. Misschien meent hij zich voor hen af te tobben, maar in werkelijkheid leeft hij voor zijn zaak en is hij daarmee getrouwd. Zijn oog is namelijk op zijn rijkdom gericht. En aangezien zijn oog niet van rijkdom wordt verzadigd, ploetert hij maar voort. Er komt geen einde aan zijn geploeter (Pred. 5:9).

Hij heeft meer dan hij ooit zelf kan opmaken, maar voor wie doet hij het? Hij ontzegt zich elk genoegen, maar waarom? Geploeter in eenzaamheid is inderdaad '*vluchtig en een treurige bezigheid*'. Vrede en rust worden opgeofferd aan zijn begeerten. Hij zwoegt maar voort. Aan God denkt hij niet. Hij is rijk, maar niet in God. Als zijn hart ophoudt met slaan, voor wie zal alles zijn waarvoor hij zo onophoudelijk heeft gewerkt (Luk. 12:18-21; 16:25)? Iemand heeft geld omschreven als 'een artikel dat kan worden gebruikt als een universeel paspoort overal heen, behalve naar de hemel, en als een universele voorziening van alles, behalve van geluk'.

Ik las in een commentaar een actuele beschrijving van de eenzame, harde werker die de Prediker hier aan ons voorstelt (zie kader):

'Deze man gelooft in de waarde van hard werken en vindt daar zijn voldoening in. Hij is waarschijnlijk getrouwd en heeft minstens drie kinderen van wie hij de foto in zijn portemonnee heeft. Hij houdt van zijn vrouw en denkt vaker aan haar dan zij weet. Zeker, hij maakt lange dagen; vaak gaat hij vóór zes uur 's morgens de deur uit en is pas na zeven uur 's avonds weer thuis. De druk op zijn werk is zo groot, dat het hem een uur of twee kost om tot rust te komen, waardoor hij niet veel tijd aan praten kan besteden. Hij is zo moe, dat de krant lezen en een beetje televisiekijken het enige is wat hij kan doen, waarna hij vermoeid naar bed gaat.

Zijn bloeddruk is te hoog, hij weet dat hij meer moet bewegen. Zijn dieet is niet al te best, en soms is hij prikkelbaar en snauwt op zijn gezin, waar hij later spijt van heeft. Het is waar dat hij zeventig uur per week werkt, maar hij vindt zichzelf geen workaholic. Hij houdt gewoon van zijn werk, en hij is er goed in. En gelukkig, hij kan een mooi salaris mee naar huis nemen en daarmee zijn gezin van goede dingen voorzien. Op zekere dag vat hij het plan op het rustiger aan te gaan doen, want het gaat niet goed ..., maar nog niet vandaag. Hij gaat de deur uit voordat zijn gezin weet dat hij weg is. Op een avond komt hij thuis en zijn gezin is er niet. Terwijl hij aan het werk was, zijn de kinderen opgegroeid, is zijn vrouw teruggegaan naar de universiteit en haar eigen carrière begonnen, zijn de kinderen verhuisd, en nu is het huis leeg. Hij kan het niet geloven. De Raad van Bestuur heeft hem zojuist tot directeur benoemd en nu is er niemand om het goede nieuws mee te delen. Hij heeft de top bereikt ... *alleen*.

Zelfs al zijn we er niet op uit om directeur te worden, dan hebben velen last van het 'haast-syndroom'. Er zijn zoveel drukke mensen. Ze zijn zo druk, dat ze de mensen vergeten die het dichtst bij hen staan. Hoeveel vaders en moeders hebben hun kinderen tekortgedaan voor €10.000 of €20.000 extra per jaar?'

Na de 'Einzelgänger', de man die alles alleen doet en alleen voor zichzelf leeft, beschrijft de Prediker in *vers 9* het voordeel van een metgezel. Die metgezel kan er in allerlei relaties zijn en in het bijzonder in de huwelijksrelatie. Individualisme, waar de wereld vandaag steeds meer door wordt geregeerd, zorgt voor enorme verdeeldheid. Het uiteenvallen in groepen is al een ramp, het uiteenvallen van een samenleving door individualisme is er een van ongekende omvang.

Iedere persoon is een groep voor zich, staat op zichzelf en vecht voor zijn eigen belang. Kijk maar naar de

eenmansfracties in de politiek of de sektarische leider met slechts een enkele volgeling. Ze maken de ellende slechts groter, terwijl ze zich verbeelden mee te werken aan duurzame oplossingen van problemen.

Gemeenschap is een gave van de Schepper, een weldaad, die bedoeld is om de kwaliteit van het leven te verbeteren. Door gemeenschapszin worden de lasten van het leven beter verdeeld en draaglijker. De mens is ook zo gemaakt dat hij anderen nodig heeft en dat anderen hem nodig hebben. God heeft dat al direct bij de schepping van de mens gezegd: *'Het is niet goed dat de mens alleen is'* (Gen. 2:18). De mens is een sociaal wezen. Veel mensen kiezen echter voor eenzaamheid en veel anderen lijden onder eenzaamheid. Veel mensen, veel eenzaamheid. Wie eenzaamheid verkiest boven vriendschap, voelt zich boven de menselijke natuur verheven of heeft zich eronder verlaagd.

Samenwerking levert allerlei voordelen op die de eenzame ploeteraar mist. De verplichtingen van samen iets doen wegen niet op tegen de voordelen ervan. De prijs is het opgeven van onafhankelijkheid. Je moet luisteren naar de argumenten van de ander en daar rekening mee houden, je moet je aanpassen aan zijn tempo en levensstijl en op zijn woord vertrouwen. Het voordeel wordt ook gedeeld. Er is geen sprake van dat de een de ander uitbuit. In het huwelijk al helemaal niet, want daarin wil je rekening met elkaar houden en in absolute trouw alles met elkaar delen. Je bent er altijd voor elkaar en samen ben je er voor de Heer.

Aan samenwerken is een beloning verbonden: het samen bezig zijn aan een gemeenschappelijk project en het succes dat je samen daarin boekt. Je gaat samen ergens voor, je zet je ervoor in, samen met de ander. Wat je bereikt, deel je samen. De genoegdoening die je daarin vindt, is niet in geld uit te drukken.

Er is nog een voordeel verbonden aan het hebben van een metgezel: elkaar helpen en ondersteunen. Wanneer een van beiden valt, kan de een de ander overeind helpen (vers 10). De hulp en steun van de metgezel kunnen praktisch worden ervaren tijdens ongelukken onderweg, zoals struikelen of vallen in een ravijn of in een put of een sloot (Gen. 14:10; Luk. 6:39). Iemand die daarin valt en alleen is, zal omkomen, maar als er een ander bij is, kan die hem eruit helpen.

We kunnen het ook toepassen op geestelijk in de put zitten, het niet meer zien zitten. De ander kan hem uit zijn depressie helpen door hem te bemoedigen en hem te helpen de last te dragen. Een metgezel maakt geen verwijten, maar zet zijn schouders eronder. In een huwelijk is er het gevaar om te struikelen en te vallen door verkeerde beslissingen te nemen of zelfs door in de zonde te vallen. Wat is het dan waardevol om door de ander overeind geholpen te worden.

Een derde voordeel dat is verbonden aan het hebben van een metgezel, is de warmte die metgezellen elkaar tijdens de kou van de nacht geven (vers 11). Het ziet op het met elkaar in liefde omgaan in het leven van elke dag. De warmte van de liefde, die niet eist, maar geeft. De wereld is koud omdat er geen liefde is, dat wil zeggen geen goddelijke liefde. In de sfeer van goddelijke liefde zullen kinderen geestelijk gezond opgroeien. Iemand die alleen is, kent niet de vurige warmte van de broederliefde (1 Petr. 1:22). Het gevolg is dat hij lauw wordt in zijn genegenheden en ten slotte verkilt en versteent.

Een vierde voordeel van het hebben van een metgezel is dat je samen sterker bent tegenover vijanden (vers

12). Een metgezel biedt veiligheid en bescherming door meerderheid. Een goed aaneengesloten huwelijk is moeilijk te bestrijden. Hetzelfde geldt voor een plaatselijke gemeente waar de gelederen gesloten zijn. Eva kon misleid worden omdat ze alleen was (Gen. 3:1-6). Als er interne verdeeldheid is, is de kracht weg en is het eenvoudig voor de vijand om binnen te dringen.

Twee zijn al beter dan één, maar als er een derde bij komt, is dat helemaal een versterking. Een touw dat van drie strengen is gevlochten, is sterker dan een touw van twee strengen. Als we dit op het huwelijk toepassen, mogen we in het drievoudige snoer man, vrouw én God zien.

Uit alles blijkt dat je samen of met zijn drieën beter af bent dan alleen. Het geeft te midden van alle vluchtigheid nog enige voldoening, hulp, warmte en kracht aan het leven. Jij bent er voor een ander en een ander is er voor jou. Zo kun je samen nog iets van het leven maken.

Pred. 4:13-16 | Betrekkelijkheid van populariteit

In deze verzen gaat het ook over de verhouding tussen mensen, maar dan speciaal tussen een regeerder en het volk en over de eer die met de positie van regeerder samengaat. Door wie willen mensen worden geregeerd? De Prediker heeft hierover ook waarnemingen gedaan. Je kunt, zegt hij, beter worden geregeerd door *'een arme maar wijze jongeman'*, dan door *'een oude maar dwaze koning'* (vers 13). De jongeman is beter omdat hij wijs is. De dwaasheid van de oude koning blijkt uit het feit dat hij *'van geen waarschuwing meer wil weten'*.

In het algemeen is de wijsheid bij de ouden (Job 12:20), maar we moeten de ogen er niet voor sluiten dat jongeren soms wijzer zijn dan ouden (Ps. 119:100; Job 32:4-9). Het gevaar van iemand die oud is, is dat hij wijs wordt in zijn eigen ogen (Rom. 12:16b), dat hij betweterig en stijfkoppig wordt. Een man die te lang in het zadel heeft gezeten, dreigt op een eilandje te gaan leven omdat hij niet meer weet wat er werkelijk gaande is. Hij is vergeten wat het is om jong en krachtadig te zijn en luistert niet naar terechtwijzing. De menigte zal op hem uitgekeken raken en kiezen voor de jongeman. Dat de jongeman arm en wijs is, maakt hem alleen maar aantrekkelijker.

De jongeman had alles tegen zich, hij is begrensd geweest in zijn bewegingsvrijheid, hij had geen mogelijkheden om zich te ontplooiën, maar zijn wijsheid helpt hem op de troon (vers 14). De nieuwe leider is jong en dynamisch, welbespraakt en intelligent (vers 15). Hij heeft charisma. Alles wat hij was en wat hij is, draagt ertoe bij dat iedereen met hem wegloupt.

De populariteit van de nieuwe, jonge, dynamische koning is enorm (vers 16). Enthousiast wordt hij verwelkomd. Een onafzienbare menigte volgt hem. Hij is de frisse wind waar iedereen naar hunkerde na de muffe geur die om de oude dwaze koning heen hing. De oude man heeft geen blijvende verbetering gebracht. De volgende generatie heeft andere ideeën, loopt voor andere voorstellen warm, wil nieuwe uitdagingen. De jongeman is daarvan het symbool. Hij zal ze brengen wat de nieuwe generatie wenst. Hij is authentiek en eerlijk, zo wordt er over hem geroemd.

Wanneer hij echter enige tijd aan de regering is, begint hij dezelfde trekken te vertonen die zijn voorganger had. De mensen raken op hem uitgekeken. Ze hebben het wel met

hem gehad. Er komt weer een nieuwe generatie, met weer nieuwe verlangens. Zo is het altijd gegaan en zo zal het ook met deze rijzende ster gaan. Op zeker moment zal deze – nu nog – jongeman het veld moeten ruimen en de weg van de oude koning moeten gaan omdat de mensen klaar met hem zijn. Ze zijn te rusteloos om hem interessant te blijven vinden. Als hij op het toppunt van zijn roem is gekomen, is dat alleen om er te stranden. Er moet een nieuwe ster komen.

GELOOF EN KARAKTER

OVER HET LEVEN MET EEN ETIKET

Johan Schep

Ons geloof is belangrijker voor de Heere God dan ons karakter. Nu ik dit zo heb geschreven, zult u misschien zeggen: Klopt dit wel? Is de Heere God niet geïnteresseerd in mijn karakter? Zeker wel, want door de inwoning van Zijn Geest krijgt de Heere Jezus steeds meer gestalte in ons (Gal. 4:19).

Toch is het geloof belangrijker dan het karakter dat we hebben. Ik denk heel sterk aan die ene misdadiger aan het kruis, die vergeving ontving als gevolg van zijn geloof en niet vanwege zijn goede karakter (Luk. 23:39-43). Ik denk ook aan de rijke jongeling, waarvan staat dat de Heere Jezus hem liefhad. Hij had uiterlijk wel een prachtig karakter, maar toch liet de Heere Jezus hem gaan, want hij diende diep in zijn hart de god van het geld (Mark. 10:17-30).

Ik denk ook aan Petrus, van wie de Bijbel zegt dat hij niet wist wat hij moest antwoorden, omdat ze als discipelen heel bang waren geworden bij de verheerlijking op de berg. Dus zei hij maar wat (Mark. 9:6). Hij hoorde de Heere Jezus later tegen hem zeggen: Ik heb voor u gebeden dat uw *geloof* niet zal ophouden (Luk. 22:32). Het ging niet om zijn integriteit, of karakter. In Jakobus 2:5 lezen wij: 'Luister, mijn geliefde broeders, heeft God de armen van deze wereld niet uitverkoren om rijk te zijn in het geloof en erfgenamen van het Koninkrijk, dat Hij beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben.

Er is een Kanaänitische vrouw waardoor ik gezegend en opgebouwd ben in het boek Jozua. Haar naam is Rachab, wat 'wijd' betekent. Haar invloed is heel wijd geworden. Zij staat zelfs in het geslachtsregister van de Heere Jezus (Matt. 1:5). Zij was wel een vrouw met een etiket, want tot tweemaal toe wordt zij 'Rachab, de hoer' genoemd (Hebr. 11:31). Zij staat echter bij de geloofshelden in dit hoofdstuk en in de brief van Jakobus komt zij voor naast vader Abraham (Jak. 2:22-25). Zij is door haar grote geloof opgenomen onder het volk Israël, niet door haar beroep of haar karakter (Joz. 2:8;

De volksgunst, zo zegt de Prediker, 'is vluchtig', en wie daarnaar jaagt, is bezig met het 'najagen van wind'. Het is als regeerder onmogelijk altijd in de gunst van het volk te blijven. Een keer valt hij van zijn voetstuk. Mensen die eerst zo weg van hem waren, schreeuwen om zijn vertrek. De volksgunst is net zo veranderlijk als het weer. Na het 'hosanna' volgt vaak het 'kruisig hem'. [In het Engels klinkt het beter: na 'hail him' volgt vaak 'nail him'.]

6:23). Haar verleden is ook verzoend, want zij trouwde met Salmon en werd de moeder van die prachtige lossier Boaz en zo de overgrootmoeder van David. Toch blijft zij bekend door het beroep van vóór haar bekering. Het kan zo zijn dat je leeft met een etiket uit je verleden, waarvan je niet loskomt. Dat kan echter ten goede gebruikt worden, want daardoor kun je getuigen van wat het geloof in je heeft bewerkt. Augustinus had ook een wild verleden; en na zijn bekering riep een vroegere vriendin tegen hem: Augustinus, ik ben het. Hij riep terug: Maar ik ben het niet meer!

De Heere Jezus, Die zonder zonden was, is ook opgestaan met de littekens die de mensen hadden aangebracht in Zijn eigen lichaam. Al die littekens zullen er blijven tot in eeuwigheid (Openb. 5:6). Daarom wordt hier geschreven over het Lam, staande als geslacht. Die littekens getuigen van een overwinnend leven. Zelf leef ik ook met littekens uit mijn verleden, maar door het geloof in de opgestane Heere heb ik genade en een overwinning leven ontvangen (Rom. 8:11). Dat geloof brengt vreugde aan het hart van de Heere God (Hebr. 11:6). De toekomst lacht ons toe, want de Heere is in ons die geloven een goed werk begonnen. En Hij zal niet ophouden, totdat wij aan de Heere Jezus gelijkvormig zijn geworden (Fil. 1:6; 1 Joh. 3:4).

